

מו"פ ערבה דרומית: דו"ח התקדמות מדעית שנת

תחום המחקר: קידום ענף גידול ירקות בערבה הדרומית

שם המחקר: מבחן זנים בצל בכיר מאד

קוד מוקד פנימי: 82161

חוקר ראשי: דרול גילט

חוקרים שותפים: ינאי זאוסמר, יובל אוסטרובסקי – מו"פ ערבה דרומית, אלי מרגלית- אגף ירקות, שה"מ

סטטוס תוכנית: נמשכת

מועד התחלה וסיום המחקר: 2024-2025

רקע, תאור הבעיה, ומטרות המחקר

בערבה הדרומית מגדלים בצל המשווק לשוק המקומי מתחילת ינואר ועד אמצע אפריל. היקף השטח כ-1200 דונם, כאשר כיום כ- 20% מן השטח נשתל מבצלצלים וכ-80% מזריעה ישירה. בגידול בצל יבש מזריעה ישירה ישנם מספר יתרונות לעומת הגידול מבצלצלים והם: א. חסכון משמעותי בעלות החומר גלם לדונם המביא להוזלה משמעותית של כאלף ₪ לדונם. ב. גידול מזריעה ישירה יוצר בצל רגולרי יותר, המתאפיין באיכות גבוהה יותר מזו של בצל מבצלצל. ג. בצל מזריעה ישירה מתאים יותר לאסיף ממוכן. תכונה זו מאפשרת חסכון נוסף בעלויות האסיף לדונם.

על כן, החלפת חלק מגידול מבצלצלים באמצעות מעבר לזריעה ישירה תשפר את רווחיות הגידול.

מטרת הניסוי היתה א. לבחון זני מכלוא שונים של בצל לפי פרמטרים של יבול, התפלגות לגודל ואחוזי הפרגה והתפצלות. ב. לאמת מידע שנצבר תוך מגמה למצוא זנים חלופיים לזנים הקיימים – וולקנה ומיזורי.

מהלך המחקר ושיטות העבודה

המבחן נערך בחוות הניסיונות של מו"פ ערבה דרומית. הקרקע עברה חיטוי סולרי בחודש יולי למשך חמישה שבועות. רוחב הערוגות 1.8 מ'. קרקע חולית. הזריעה התבצעה בשני מועדים, ב 3.9.24 וב 18.9.24 באמצעות מזרעה פלנט ידנית; 6 שורות זריעה לערוגה בעומד סופי לאחר דילול לרמה של כ-70 צמחים למ"ר. הניסוי הוצב בשיטה של בלוקים באקראי, כל חזרה כ-7 מטר אורך, ארבע חזרות לכל זן. עקב בעיות נביטה וכתוצאה מכך, עומד לקוי במועד ראשון, נאלצנו לוותר על המועד הזה במסגרת הניסוי. הבצלים ממועד השני יאספו לקראת אמצע מרץ 2025. הבצלים ימוינו, יספרו, וישקלו. זני הבצל שהשתתפו במבחן הם וולקנה, מיזורי, רד סנסיישן, דולציאנה, סופירה, EMY 70066, ו-Fortaleza. הזנים וולקנה ומיזורי שימשו כזני ביקורת בהיותם הזנים המסחריים המובילים הגדלים באיזור הערבה הדרומית.

תוצאות

אסיף הבצל יתבצע במהלך מרץ 2025. התוצאות תימסרנה לאחר האסיף וניתוח התוצאות באפריל 2025.